

KUOPIO

DIGITURVALLISUUS

2lk.

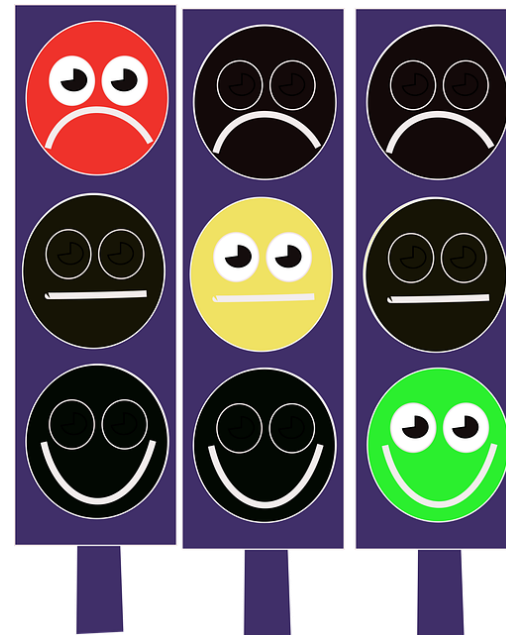

NETTI & KAVERIT

- Katsotaan Someturvan video "Netti & kaverit": <https://www.youtube.com/watch?v=Rvme5hzyRso> (2:05 min). Video sisältää myös keskustelukysymyksiä. Keskustelun ajaksi video pysäytetään.
- Miltä sinusta tuntuisi, jos saisit ilkeän viestin kaverilta?
- Miltä sinusta tuntuisi, jos sinut poistettaisiin ryhmästä missä muut ovat?
- Miten voisi oppia kirjoittamaan viestejä, jotka eivät ole ilkeitä?
- Miten voi kertoa kavereille, että viestistä tulee paha mieli?

NETINKÄYTÖN PELISÄÄNNÖT

- Tehdään netinkäytön pelisäännöt yhdessä tai pienissä ryhmissä. Kukaan pienryhmä voi myös pohtia vain yhtä kysymystä. Tehtävän tarkoituksena on luoda koko luokan yhteiset netinkäytön pelisäännöt, jotka kirjoitetaan isolle paperille ja ripustetaan näkyvälle paikalle luokan seinälle.
- Pelisäännöt voidaan allekirjoittaa esim. painamalla oman peukun jälki julisteeseen sääntöjen alapuolelle. Netissä pitää noudattaa yhdessä sovittuja pelisääntöjä aivan kuten liikenteessä on noudatettava liikennesääntöjä.
- Yhteiset pelisäännöt vähentävät netissä olevia kurjia asioita. Kun kaikki noudattavat pelisääntöjä, netissä on kiva olla.
- *Vaihtoehtoisesti oppilaat voivat täyttää lomakkeen:
- <https://static1.squarespace.com/static/62ff3e3634f3fb2627aec764/t/63b56ef0b30d7569f1c1275a/1672834800401/1.+Minun+s%C3%A4%C3%A4nt%C3%B6ni+netink%C3%A4ytt%C3%B6%C3%B6n.pdf>

Esimerkkikysymyksiä ja -vastauksia

- Millaisia sääntöjä teillä on kotona kännykän ja netin käytölle?
- Mitä netissä toimiessa tulee muistaa?
- Mitä tietoja netissä itsestä ei saa kertoa?
- Miten kiva kaveri toimii netissä, peleissä ja kännykän kanssa?
- Miten voi olla ystävällinen netissä? Saako netissä kiusata?
- Minkälainen on hyvä ja sopiva kuva nettiin?
- Mitä tulee muistaa, jos haluaa ottaa toisesta kuvia?
- Mitä teet, jos näkemäsi sivusto, kuva, video tai peli pelottaa, järkyttää tai inhottaa sinua?
- Mitä teet, jos outo tyyppi ottaa sinuun yhteyttä netissä tai puhelimella?
- Mistä tiedät, että olet pelannut tai viettänyt liikaa aikaa medialaitteella?
- Ole kohtelias ja ystävällinen, älä hauku tai kiusaa muita netissä.
- Älä paljasta salasanojasi kenellekään.
- Harkitse, millaista tekstiä ja millaisia kuvia laitat nettiin. Mieti erityisen tarkkaan ennen kuin annat oman nimesi, puhelinnumerosi, kotiosoitteesi tai sähköpostiosoitteesi netissä.
- Ole tarkkana, kenen kanssa netissä keskusteleet ja mitä itsestäsi kerrot.
- Älä kirjoita netissä mitään sellaista, mitä et olisi valmis sanomaan henkilölle kasvoitusten.
- Kysy kaverilta lupa, ennen kuin laitat kuvan hänestä nettiin.
- Älä levitä muiden tietoja netissä.
- Kerro aina luotettavalle aikuiselle, jos jokin asia mietityttää, pelottaa, järkyttää tai inhottaa sinua.
- Ikärajoja tulee noudattaa.
- Kotona on tärkeä olla pelisäännöt netin ja kännykän käyttöön

- **HUOM!** Netissä on ikäviä aikuisia, jotka eivät osaa käyttäytyä sääntöjen mukaan. Nämä aikuiset voivat huijata, puhua outoja ja esittää lapsia. Miten toimia, jos joku rikkoo netin sääntöjä?
- **Säilytä viestit, kuvat tai videot ruutukaappauksella**
- **Sulje laite tai sovellus Kerro turvalliselle aikuiselle**
- **Estä henkilön yhteydenotot puhelimen ja somen asetuksista Ilmianna henkilö sivuston tai sovelluksen ylläpidolle**
- **Ota aikuisen kanssa tarvittaessa yhteyttä poliisiin**

Turvaohjeet nettiin

- **Ota kuvakaappaus**
- **Säilytä viestit ja kuvat**
- **Estä yhteystieto tai profiili**
- **Ilmianna ylläpidolle**
- **Sulje laite tai sovellus**
- **Kerro turvalliselle aikuiselle ja ottakaa tarvittaessa yhteys poliisiin**

